

Ročenka 2014 Svaz Chovatelů Lipického Koně ČR

Obsah:

Stavy lipických koní

Výsledky reprodukce

Výkonnostní zkoušky 2014

Prezentace lipických koní ve sportu

Lipicáni a hiporehabilitace

Generální zasedání LIF 2014 – Český Šternberk

V současné době je ve stavu k 1.10. 2014:

14 plemenných hřebců

86 chovných klisen

233 ostatních, tedy valachů, klisen, které nejsou zařazeny v plemenitbě a dorostu

333 celkem

Plemenitba jednotlivých hřebců

Jméno hřebce	Narozen	Připuštěno v r. 2014	Narozeno hříbat v r. 2014
Favory III CZ	1995	2	0
Neapolitano IV CZ	1997	0	0
Pluto II CZ	1996	1	2
Maestoso I CZ	2001	0	0
Favory IV CZ	2001	0	0
Neapolitano V CZ	2003	0	0
Pluto III CZ	1998	11	1
Pluto IV CZ	2006	1	1
Neapolitano VI CZ	2000	0	2
Neapolitano VII CZ	2001	0	0
Siglavy I CZ	2006	0	2
Neapolitano IX CZ	2008	0	0
Pluto V CZ	2009	3	0
Maestoso II CZ	1994	0	1

Z předešlé tabulky můžeme vidět, že chovatelé v poslední době připouštějí nevelký počet klisen. V roce 2014 bylo všemi plemennými hřebci dohromady (14) připuštěno 18 klisen, což je 21% z celkového počtu (86). Z tohoto můžeme vyvozovat, že v současné nelehké ekonomické situaci, která nepřináší dobré podmínky pro odbyt koní, se chovatelé zaměřují více na kvalitu a připouštějí tak pouze svoje nejlepší klisny.

Klisny zařazené do plemenné knihy v roce 2014 na základě výkonostních zkoušek

Jméno klisny	Narozena	Oddíl PK	Otec	Matka
Calypsa	2010	PK	1278 Pluto III CZ	Castiga
Neapolitano XII-29	2009	PK	3403 Neapolitano XII	725 Morella
Neapolitano XII-33	2009	PK	3403 Neapolitano XII	603 Montana

V roce 2014 byly do chovu zařazeny 4 klisny.

Výkonostní zkoušky a svod lipických koní 21.8. 2014

Dne 21.8. 2014 byly v sídle SCHLK na Statku Prak ing. Jana Tupého uspořádány výkonostní zkoušky a svod lipických koní. Ke svodu se dostavil hřebec Neapolitano Tüscök.

Před hodnotitelskou komisí ve složení Ing. Karel Regner, Ing. Jiří Holík a Tomáš Barták, byly předvedeny k výkonostním zkouškám celkem 3 klisny. Jmenovitě: Calypsa v majetku Martiny Pokorné, Neapolitano XII-29 majitel František Hurta a klisna Neapolitano XII-33 rovněž v majetku Františka Hurty. Všechny klisny výkonostní zkoušky úspěšně dokončily. Všechny klisny byly zařazené do oddílu plemenné knihy PK. Majitelce hřebce Neapolitano Tüscök paní Jitce Pitrové nebylo doporučeno hodnotitelskou komisí předvedení tohoto hřebce k výkonostním zkouškám v roce 2015.

Protokol výkonostních zkoušek lipického koně 2014

Hodnocení znaků	Calypsa	Neapolitano XII-29	Neapolitano XII-33	Neapolitano Tüscök
Typ koef. 0,3	7,5 / 2,25	7,5 / 2,25	6,5 / 1,95	6,5 / 1,95
Exteriér koef. 0,3	7,0 / 2,1	7,5 / 2,25	6,5 / 1,95	6,5 / 1,95
Mechanika pohybu				
a) krok	6,5	7,5	6,33	
b) klus	7,33	7	6,5	
c) cval	7,66	7	6,16	
Průměr a,b,c	7,17	7,16	6,33	
3 Výcvik, připravenost				

a) temperament	8	7,16	6,33	
b) charakter	7,66	7,5	7,16	
c) pracovní ochota	8	7,33	7	
Průměr a,b,c	7,87	7,33	6,77	
Výkon celkem koef. 0,4	3,01	2,90	2,61	
Celkový výsledek	7,45	7,4	6,5	

Účast lipických koní na závodech

Lipičtí koně reprezentují SCHLK převážně na soutěžích spřežení. Rovněž tak tomu bylo i v roce 2014. Na českých národních a mezinárodních, ale i zahraničních závodech jsme mohli vidět různá spřežení od jednospřeží, dvojspřeží, čtyřspřeží. V jednospřeží reprezentoval Maestoso XII – 21 v majetku Pavla Plcha a to na soutěžích v Kladrubech, Heřmanově Městci, Nebanicích, Pardubicích a Bolehošti. Ve dvojspřeží to byli koně v majetku Farmy Prak Megana a Ruth, tyto klisny soutěžily na mezinárodních závodech v Kladrubech nad Labem a umístily se pod vedením Jaroslava Pavla na 4.místě, dále ve dvojspřeží soutěžili koně Josefa Hroudy Maestoso Matyi, Incitato Ijasz, Siglavy Batosta IV – 1 a Mano, které jsme mohli vidět v Kladrubech, Nebanicích, Semicích a rakouském Altenfeldenu. Dále se nám ve dvojspřeží představovali koně pana Milana Komárka z Lužce Batosta, Batosta 1 a Neapolitano III.

Lipicáni v hiporehabilitaci

Lipičtí koně vynikají svojí přirozenou inteligencí a empatií. Právě proto pro nás byli lipicáni jasnou volbou při výběru koní pro hiporehabilitaci, která klade na koně vysoké nároky, především v oblasti povahových rysů a výcviku, který je s lipicány, díky jejich přirozené učenlivosti, snažší než s jinými plemeny. Rebella (o: 2757 Favory III, m: Romaneta, chovatelka Barbara Bachmann Smrkovská) a Oliver (o: 204 Conversano VI Gaetana, m: 585 Markíza, chovatel MŽ Topolčianky) jsou od července roku 2014

našimi nezastupitelnými kolegy v neziskové organizaci Duhová cesta, z.s., která se zabývá speciálně-pedagogickou terapií s využitím zvířat, v tomto případě hiporehabilitací.

Hiporehabilitace je hlavní nadřazený pojem pro využití pozitivního působení koně na zdraví člověka. Naši lipicáni působí v odvětví hiporehabilitace zvaném Aktivita s koňmi (zkratka AVK), kde se jedná o využití koně v rámci výchovně vzdělávacího procesu, tudíž se zde již nejedná fyzioterapeutickou léčbu, ale o výchovně-vzdělávací proces, který provádí speciální pedagog. V rámci AVK kůň pomáhá u klienta odstraňovat patologické vzorce chování, agresivitu, emoční poruchy, labilitu atd. Rozvíjí smyslové vnímání, hrubou i jemnou motoriku, rovnováhu, komunikační dovednosti, zodpovědnost, kázeň a jiné. AVK nabízí velmi široké spektrum způsobů práce s klientem. Lze pracovat individuálně nebo ve skupinkách, do terapie je zahrnuta již práce ve stáji, příprava koně (tzn. čištění, sedláni), práce s koněm ze země a samotné ježdění.

Po našich letitých zkušenostech, v práci s lipicány a praxe s klienty, bychom již plemeno neměnili. Lipicáni dokážou velmi rychle otypovat klienta a dle jeho momentálního stavu k němu přistupují s neuvěřitelnou citlivostí, taktem a noblesou jim vlastní. Pokud je třeba stanou se legračními klauny a klientovi poskytnou odrazení od jejich mnohdy velkých starostí. Velmi často nám pomocí zrcadlení povahy a skrytých pocitů člověka odhalí jeho skutečný problém, o kterém klient nechce mluvit nebo si ho ani sám neuvědomuje. Kůň začne napodobovat chování a momentální rozpoložení klienta a poskytne nám tak vhled do jeho skutečných pocitů.

Pokud budeme potřebovat dalšího pomocníka do týmu, rozhodně to bude opět lipicán se svou jedinečnou povahou.

Mgr. Barbora Sedlářová
ředitelka a speciální pedagog neziskové
organizace Duhová cesta, z.s.

Generálním zasedání LIF 9. – 12. října 2014

Ve dnech 9. – 12. října v České republice proběhla vrcholná akce Lipizzan international federation a tím je jeho každoroční Generální zasedání. Odpovědnost uspořádat takto prestižní záležitost na sebe vzal předseda Svazu Chovatelů Lipických koní ČR ing. Jan Tupý. Místem konání byla zvolena Farma Prak u Českého Šternberka, kde má SCHLK své sídlo. Že se skutečně jedná o velmi prestižní záležitost dokazuje i zastoupení delegátů jednotlivých chovatelských svazů z celého světa. Jednání se účastnilo cca 50 účastníků, dorazili zástupci tradičních svazů z celé Evropy, ale i početná skupina ze Spojených států, Brazílie, Chile a také Austrálie. Pro zúčastněné připravil, mimo vlastní zasedání, český svaz i bohatý doprovodný program. Delegáti navštívili středověký hrad v Českém Šternberku, absolvovali noční prohlídku Prahy a vyjížďku kočáry tažených lipicány po okolí farmy Prak. O přípravu výborného jídla se staral tým Pavla Tupého. Na sobotní dopoledne bylo za přispění nemnoha členů SCHLK a zároveň majitelů lipických koní, kterého si velmi vážíme, pěkné předvádění. Delegáti generálního zasedání shlédli kolekci matek s hříbaty, kolekci klisen v majetku rodiny Tupých, Tomáše Jelínka a Milana Komárka. Dále byli předvedeni plemenní hřebci Pluto II CZ, Pluto V CZ v majetku Tupých, poté Pluto IV pana Petra Kuncla a Favory III CZ majitelky Barbary Bachmann-Smrkovsky. Předvádění bylo završeno ukázkami práce s koňmi. V jednospřeží předvedl klisnu Meganu po Neapolitano III CZ Tomáš Jelínek. Dvojspřeží koní pana Komárka prezentoval Antonín Král. Zapřažení byli praví sourozenci Pluto III Batosta 2 a Bella, oba tedy po Pluto III CZ. Paní Bachmann-Smrkovsky předvedla svého Favory III CZ pod sedlem v ukázce barokního ježdění. Na závěr celého dopoledne bylo prezentováno čtyřspřeží složené z plemenného hřebce Pluto II CZ, pětiletého valacha Neapolitano IV Megana-18 a sedmileté klisny Ruth po Siglavy Corvetta a desetileté klisny Megana. Čtyřspřeží prezentoval správce farmy Jaroslav Pavel. Čeští chovatelé tak měli skutečně ojedinělou šanci ukázat výsledky svého chovatelského snažení představitelům svazů z celého světa a je nutno dodat, že si ostudu určitě neudělali. Sobotní odpoledne bylo věnováno samotnému Generálnímu zasedání, na němž byl americkými hosty prezentován vyjímečný počítačový systém, který dokáže mapovat původy až do třicáté generace a vybírat vhodné jedince k plemenitbě. Dále byl představen projekt „Bridge project“ spolupráce LIF a Veterinární univerzitou ve Vídni. Dále informoval manager hřebčína v Piberu o podání žádosti o uznání Lipicánů kulturním dědictvím Unesco. LIF

představilo seznam uznaných hodnotitelů lipických koní na základě absolvovaného školení, které proběhlo v loňském roce v Lipici. Další takové školení proběhne i v roce 2015 a to v Topolčiankách.

Po zasedání využila asi dvacítka delegátů příležitost navštívit Velkou pardubickou a zakončit tak příjemně strávený víkend v české republice.

O tom, že se českému lipickému svazu tato ojedinělá akce podařila uspořádat opravdu na vysoké úrovni svědčí mnoho pozitivních ohlasů, které ještě několik týdnů po skončení akce dostával organizační výbor do mailové pošty. Německý chovatelský svaz dokonce věnoval této akci celou barevnou čtyřstranu jejich ročenky 2014.

